

ਕੋਰਟ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਲੀਫ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਜਲੰਧਰ, -ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ, ਦਿੱਲੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 26 ਸਾਲ 1956 ਦੇ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਅਨੁਕੂਲਨ) ਐਕਟ (1959 1951 ਦਾ ਐਲਐਕਸਐਕਸ) - ਧਾਰਾ 16- ਗੈਰ-
ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ- ਕੀ ਅਗਸਤ- ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਅਨੁਕੂਲਨ) ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ
ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ
ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸੇ
ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਧੀਨ
ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਉਪ-
ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ
ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ
ਲਈ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ (4)
ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਰ ਜੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ
ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉਸਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਣ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ 5 ਤੋਂ 15 ਤੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਕ੍ਰੈਡੀਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ 9 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਦੇ ਐਫ.ਏ.ਓ. ਕੇਸ ਨੰਬਰ 30 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਡੀ. ਲੁੰਬਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜੁਲੰਡੂਰ, ਮਿਤੀ 1 ਦਸੰਬਰ, 1954 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡੀ. ਐਸ. ਨਹਿਰਾ ਅਤੇ ਜੀਸੀ ਮਿੱਤਲ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ

ਐਸ.ਐਲ. ਪੁਰੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਲੀਫ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਜੁਲੰਡੂਰ ਵਿਖੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। 1955 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਅਨੁਕੂਲਨ) ਐਕਟ, 1951 (1951 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ ਐਲਐਕਸਐਕਸ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 1 ਦਸੰਬਰ, 1954 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਤ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ 2,41,000/- ਰੁਪਏ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਗਿਰਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਰੁਖ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ।

(3) ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (10) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ 'ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (10) ਵਿੱਚ 'ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ॥ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 5 ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (S. 5(2)(e)(i)) ਇੱਕ ਸ਼ਡਿਊਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤੇ ਦੇ ਨਾਲ। ਧਾਰਾ 6 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸ 8 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ "ਜੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਫਿੱਟ". ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਿਰਫ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਧਾਰਾ 10 ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 11 ਪਿਛਲੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਪਰ ਉਪ-ਸ. ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ, ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ (ਐਸ. 5) ਜਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ (ਧਾਰਾ 10) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਲੈਣਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ 9 (1) ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਤੰਤਰ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

"ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੈਣਦਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਲੁਕਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰ

ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13 ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 14 ਪਿਛਲੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15 ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੈਪਟਰ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਕਰਜ਼ਾ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 16 ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਹਨ:

"ਧਾਰਾ 16 (1)। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਲੀਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸਮਝਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਜੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (3) ਅਤੇ (4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਿਵਸਥਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ

ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਲੈਣਦਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ"। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), (2) ਅਤੇ (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (2) ਅਤੇ (3) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ", ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਬਨਾਮ ਸਰਦਾਰੀ ਲਾਲ ਕੇਛੜ, 1955 ਦੇ ਐਫ.ਏ.ਐਫ.ਓ. ਨੰਬਰ 115, ਡੀ/- 27-3-1957 ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਵਿਕਲਪ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 'ਕਰਜ਼ਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ (2) ਅਤੇ (3) ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਲੈਣਦਾਰ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਈ ਹੈ।

(4) ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣੀ ਪਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲੈਣਦਾਰ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸਮ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। (1) ਅਤੇ (2) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ

ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਪਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਲੈਣਦਾਰ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦਾ ਇਕੋ ਇੱਕ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। (2) ਅਤੇ (3), ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ (4) ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਜੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉਸਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਣ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਰਥਹੀਣ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ, ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 5 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਮੂਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸੁਰੂਆਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ। ਧਾਰਾ 16 ਦੇ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਵੇਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 15 ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਅਧਿਆਇ II ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; ਦਰਅਸਲ, ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹੋਣ।

(5) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਨੇ 'ਲੈਣਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਲੈਣਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਤੇ ਹਰ ਲੈਣਦਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਅਗਾਊਂ ਚਾਰਜ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਲੈਣਦਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇ। [ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।](#)

(6) ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਲੈਣਦਾਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ (2) ਅਤੇ (3) ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਫਲਸ਼ਾ ਜੇ ਇਨ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 1954 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 88, ਡੀ/- 15-4-1955 ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਪੀਲ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਲੰਦੂਰ ਵਿਖੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 1-12-1954 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.

ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ.

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Asif Mohamad, Translator.